

>Onderwijs en jazz

>Eens in de zoveel tijd wordt voor onderwijsvernieuwing de jazz-metafoor weer uit de kast gehaald. Meest recent kwam ik hem tegen bij mijn zeer gewaardeerde collega [Wilfred Rubens](#). Metaforen zijn echter als plastic zakken: overal voor bruikbaar, totdat ze, ooit maar onherroepelijk, stuk gaan. Die jazz-metafoor in het onderwijs heeft leuke kanten: het legt de nadruk op het improviserende, het creatieve, de samenwerking. Allemaal belangrijk bij onderwijsvernieuwing. Bovendien is jazzmuziek vaak vrolijk en swingend, ook niet onbelangrijk. Er zijn echter een paar aspecten aan de jazzmetafoor, die vaak wat onderbelicht blijven, wat minder voor de hand liggen, maar hopelijk de bruikbaarheid en de levensduur ervan kunnen verlengen. Deze wil ik hier noemen.

- Om goed jazz te kunnen spelen, moet je heel veel oefenen. Alles begint met een uitstekende techniek en een perfect oor voor wat zuiver is, en wat vals.- Je moet niet bang zijn om het commentaar van je collega's te horen, als zij vinden dat je nog wat tekortschiet op die eerste regel.- Er zijn wel degelijk onderliggende regels wat betreft akkoorden en ritmes. Het lijkt alsof musici alle ruimte krijgen om te doen wat ze willen, maar in de meeste jazz-stromingen zijn er wel degelijk duidelijke afspraken.- De meeste jazzmusici zijn halve of hele amateurs, die hun avonden en nachten slijten in kleine zaaltjes voor beperkt publiek; er zijn maar een paar toppers die beroemd zijn en hun stempel weten te drukken op het genre.- En niet in de laatste plaats: een groot deel van de jazz bestaat uit het [opnieuw uitvoeren](#) van oude klassiekers.]Voor onderwijsvernieuwing zou je kunnen concluderen: zet niet je zinnen op een totale omkering van het systeem, maar tel je zegeningen. Ook als er al veel vastgelegd is, valt er nog veel te improviseren. Bedenk dat hoe dan ook de basis op orde moet zijn, en dat het daarna een kwestie is van oefenen, oefenen, oefenen om op elkaar ingespeeld te raken. En vooral: doe die mooie klassiekers niet af als oude koek, maar koester ze en breng ze in een fris jasje opnieuw ten gehore. Succes verzekerd!